

Uchwała nr 1281/47/VI/2019
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 14.06.2019 r.

w sprawie:

udzielenia odpowiedzi na petycję nr RP-2019/009 z dnia 19 marca 2019 roku

Na podstawie: art. 41 ust. 1 w związku z art. 14 ust. 1 pkt 8) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 512) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

**Zarząd Województwa Śląskiego
uchwala**

§ 1.

1. Rozstrzygnąć wniesioną petycję z dnia 19 marca 2019 roku, zarejestrowaną w Centralnym Rejestrze Petycji pod nr RP-2019/009, zgodnie z treścią załącznika do niniejszej uchwały.
2. Rozstrzygnięcie przekazać wnoszącemu petycję.
3. O rozstrzygnięciu petycji powiadomić Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Sejmiku Województwa Śląskiego.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Jakub Chełstowski	- Marszałek Województwa	- .....
Wojciech Kałuża	- Wicemarszałek Województwa	- .....
Dariusz Starzycki	- Wicemarszałek Województwa	- .....
Izabela Domogała	- Członek Zarządu Województwa	- .....
.....	- Członek Zarządu Województwa	- .....

Rada Powiatu w Rybniku

Dotyczy: Petycji nr RP-2019/009 w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W dniu 19 marca 2019 roku do tut. Urzędu wpłynął apel Rady Powiatu w Rybniku z dnia 7 marca 2019 roku dotyczący zmiany uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Ww. apelem Rada Powiatu w Rybniku zwróciła się do Zarządu Województwa Śląskiego o podjęcie działań nakierowanych na zmianę uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (dalej: „uchwały antysmogowej”), poprzez wprowadzenie do ww. uchwały dodatkowych postanowień uwzględniających następujące postulaty:

- 1) Ustalenie obowiązku wyposażenia w systemy grzewcze oparte na alternatywnych źródłach energii, w szczególności w rozumieniu ogrzewania gazowego, olejowego, solarnego, fotowoltaicznego, ogrzewania opartego na wykorzystaniu pomp ciepła, źródeł geotermalnych lub podłączeniu do miejskiej lub gminnej sieci ciepłowniczej, obiektów wybudowanych w oparciu o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie budowlane, wydane lub dokonane po wejściu w życie opisanej zmiany uchwały, przy założeniu, że zmiana ta zacznie obowiązywać po upływie 3 miesięcy od jej ogłoszenia.
- 2) Nałożenie na gminy obowiązku każdorazowego sprawdzenia możliwości zapewnienia dostępu do ogrzewania gazowego bądź też miejskiej lub gminnej sieci ciepłowniczej na terenach przeznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową, a w przypadku stwierdzenia, że taka możliwość istnieje, zobowiązania gmin do współdziałania z dostawcą gazu w celu stworzenia kompleksowej sieci gazowniczej lub podjęcia działań umożliwiających nowym obiektom mieszkaniowym podłączenie do miejskiej lub gminnej sieci ciepłowniczej.

Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 870) przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Ponadto zgodnie z art. 3 ww. ustawy, o tym, czy pismo jest petycją, decyduje treść żądania, a nie jego forma zewnętrzna.

Apel skierowany przez Radę Powiatu w Rybniku, w świetle ww. przepisów oraz z uwagi na fakt, iż postuluje zmiany w aktualnie obowiązującej uchwale antysmogowej uznaje się jako petycję, a organem właściwym do jej rozpatrzenia jest Zarząd Województwa Śląskiego, gdyż tylko ten organ – zgodnie z art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst

jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.) – posiada kompetencję w opracowaniu projektu zmiany uchwały antysmogowej.

Rozpatrując ww. petycję Zarząd Województwa Śląskiego informuje, co następuje.

Z uwagi na jakość powietrza w województwie śląskim, Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr VI/47/5/2017 z dnia 18 grudnia 2017 r. przyjął Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu i pułapu stężenia ekspozycji, w którym, jako priorytet wskazano przyłączenie budynków do sieci ciepłowniczej lub gazowniczej, w związku z wymianą starych, niskosprawnych urządzeń grzewczych.

Projekt uchwały, przed skierowaniem do konsultacji i opiniowania, zawierał zapis dopuszczający stosowanie paliwa stałego jedynie w przypadku braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej. Na podstawie uwag, które wpłynęły w trakcie konsultacji i opiniowania została podjęta przez ówczesny Zarząd Województwa Śląskiego decyzja o wykreśleniu tego zapisu, o co również w swojej opinii wnioskował Prezydent Miasta Rybnika, argumentując, iż zapis ten powoduje wzrost kosztów ogrzewania budynku, a tym samym ograniczenie budżetu domowego. Ponadto w rzeczonyj opinii, Prezydent Miasta Rybnika powołał się na zdanie mieszkańców, iż o podłączeniu nieruchomości do sieci ciepłowniczej i gazowej będą decydować przedsiębiorstwa, co nie zawsze z punktu widzenia mieszkańca będzie ekonomicznie uzasadnione.

Wszelkie zmiany dotychczasowej uchwały antysmogowej należy przeprowadzić z uwzględnieniem szczegółowej analizy prawnej, ekonomicznej i społecznej. Należy także przeprowadzić rozszerzone konsultacje z gminami województwa śląskiego, celem wypracowania satysfakcjonującego wszystkich kompromisu. Prace nad aktualnie obowiązującą uchwałą trwały blisko 4 lata i jak pokazuje praktyka już rok po jej uchwaleniu pojawiły się pierwsze próby jej zmiany. Jeżeli zatem, po przeprowadzeniu ww. analiz, miałyby nastąpić zmiany uchwały antysmogowej, należy przeprowadzić ją w taki sposób, aby nowa uchwała spełniała i gwarantowała zachowanie konstytucyjnej gwarancji pewności prawa.

Istotnym w sprawie jest również fakt, że w przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/47/5/2017 z 18 grudnia 2017 r. Programie ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającym na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji, określono działania naprawcze zgodnie z przyjętym w uchwale antysmogowej harmonogramem wymiany starych pozaklasowych kotłów. W ten sposób określone wymagane stopnie redukcji PM10, PM2,5 oraz b(a)p, które gminy województwa śląskiego muszą osiągnąć finalnie do roku 2027, dają nadzieję na realną poprawę jakości powietrza.

Poprzedni Zarząd Województwa Śląskiego stał na stanowisku, że uchwalona uchwała antysmogowa przyjęła możliwie najbardziej optymalne rozwiązania, co zostało wyrażone w odpowiedzi na petycję nr RP-2018/007 z dnia 19 marca 2018 roku. Ze względu na fakt, iż wnoszący petycję nie przedstawił Zarządowi Województwa Śląskiego analiz ekonomicznych wprowadzenia ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw wnioskowanych w petycji, a także nie wskazał źródeł finansowania proponowanych zmian, Zarząd Województwa Śląskiego obecnie nie może zaprogramować odpowiedniej wysokości środków na ten cel, w ramach prac nad nową perspektywą finansową Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Obecnie trwają prace nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, której jednym z najważniejszych filarów jest ochrona środowiska. Strategia będzie wyznaczała ramy polityki Województwa Śląskiego, a tym samym stworzy możliwość do ubiegania się o większe środki finansowe m.in. na poprawę jakości powietrza, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.; dalej: „ustawa Poś”) sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, tzw. uchwałę antysmogową.

W art. 96 ust. 6 ustawy Poś wskazano obligatoryjne elementy uchwały, o której mowa w art. 96 ust. 1 ustawy Poś. Uchwała ta określa:

- 1) granice obszaru, na którym wprowadza się ograniczenia lub zakazy, o których mowa w ust. 1;
- 2) rodzaje podmiotów lub instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy, o których mowa w ust. 1;
- 3) rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane na obszarze, o którym mowa w pkt 1, lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na tym obszarze.

W art. 96 ust. 7 ustawy Poś wskazano fakultatywne elementy uchwały, o której mowa w art. 96 ust. 1 ustawy Poś. Uchwała ta może także określać:

- 1) sposób lub cel wykorzystania paliw, który jest objęty ograniczeniami określonymi w uchwale;
- 2) okres obowiązywania ograniczeń lub zakazów w ciągu roku;
- 3) obowiązki podmiotów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli realizacji uchwały.

Przytoczone wyżej zapisy ustawy Poś precyzują obligatoryjny i fakultatywny zakres uchwały antysmogowej. Postulat Rady Powiatu w Rybniku, dotyczący nałożenia na gminy obowiązku każdorazowego sprawdzenia możliwości zapewnienia dostępu do ogrzewania gazowego bądź też miejskiej lub gminnej sieci ciepłowniczej na terenach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową, wykracza poza delegację art. 96 ustawy Poś. Ponadto w trakcie opiniowania projektu uchwały antysmogowej z wójtami, burmistrzami lub prezydentami miast i starostami, przeprowadzonego na podstawie art. 96 ust. 3 ustawy Poś Starosta Powiatu Rybnickiego w piśmie z dnia 23 lutego 2017 r. pozytywnie zaopiniował projekt uchwały antysmogowej, nie wnosząc uwag do jej treści.

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Województwa Śląskiego na chwilę obecną, bez przeprowadzenia szczegółowej analizy prawnej, ekonomicznej i społecznej, nie przewiduje możliwości realizacji postulatu dotyczącego ustalenia obowiązku w zakresie montażu urządzeń grzewczych, innych niż węglowe w nowopowstających obiektach. Należy zauważyć, że szereg działań zmierzających do poprawy jakości powietrza mogą podejmować gminy bez potrzeby zmiany w tym zakresie obowiązującego prawa miejscowego. Ponadto w oparciu o bieżący stan prawny, nie jest możliwe wprowadzenie do treści uchwały antysmogowej obowiązku w zakresie każdorazowego sprawdzenia możliwości zapewnienia dostępu do sieci ciepłowniczej i gazowniczej na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.